

LIBES RIMAEDJES

Come l' âbe dsus l' urêye dèl voye
 S'a vèyu rinètiyî pa l' drache,
 Insi a-dj' sitî rilavé
 Dès pouchêres dès âdjes.
 Come l' âbe riglati au solia
 Après l' plouve,
 Insi m' n' âme si rafîye
 È Vos.
 Come l' âbe
 Pûche dins sès racènes
 S' mêt fwace,
 Insi dji m' toûne dsus Vos
 O soûrdant di m' fawce.
 Come li fumêre,
 Gripe po l' cîr
 È drwèt stamon,
 Dins l' pahulté dèl chîje,
 Insi a-dj' grandi
 Djusk' a Vos.
 Come li cîr,
 S'pout vîre
 Dins l' basse dèl voye
 Insi m' keûr,
 Riglati d' Vosse djwè.
 Dins l' valêye
 Ki s' sipaud,
 Paski dj' a gangnî
 Èt k' V's èstèz vneuwe au monde,
 È mi.
 .../...
 Ègrinner dès tchaplèts
 -c' n' èst k' do mwâr bwès
 S' bagnî dins dès bènités euwes
 -c' n' èst k' dèl plouve
 Adorer dins dès èglîjes
 -c' n' èst k' pîres dsus pîres
 Sicrîre dès lîves
 -c' n' èst k' mouchnûres di mots.
 Pinsèz-vos, ô soçon, vos foute di mi ?
 Come li fleûr d' euwe dimère dsus l' basse,
 Insi dji vike avou vos, po todî.
 Dècorèz-m' d' vos pus bèlès pîres,
 Moussèz-m' d' vos pus bias afutiaus,
 Nourichèz-m' d' vos avizances,
 Flatèz-m' di vos rèlîs complimints,
 Pinsèz-vos, ô soçon, vos foute di mi ?
 Come li fleûr d' euwe dimère dsus l' basse,
 Insi dji vike avou vos, po todî.
 Riwètèz po vosse bouneûr dins l' momint ki
 passe,

Chûvèz vos grossêres passêyes,
 Buvèz èt ièsse plin mwârt po roviyî,
 Tchèssèz l' tayant cozin d' ène fleûr à l' ôte,
 Pinsèz-vos, ô soçon, vos foute di mi ?
 Come li fleûr d' euwe dimère dsus l' basse,
 Insi dji vike avou vos, po todî.
 L' ombè èst ritchèsse on djoû d' èsté.
 L' longue trote, ô soçon,
 S' djoke à nosse rèsconte.

.../...

Come li richot
 Gangne dèl fwace tot bèrolant
 Èt apwate d' l' amougnî aus dèsèrts come
 aus âbes,
 Danse tot li voye djusk' a l' Grande Basse,
 Èt s' î va dislachî,
 Insi dj' a moussî è Vos.

Long astî l' voyâdje
 Dsus l' nèn trévautchîye voye do timps,
 Èwou l' pus ptit fistu
 Djouwe s' muzike come lès euwes,
 Èwou l' pus ptite basse
 Riglati l' cîr, l' î lèyant bagni,
 Èwou li pus paujère pitite cwane
 Fleûre li pèsante sinteû d' mwârt.

Lontimps dji m' a batu
 Dj' a nawi dins dès fèls corants,
 D' pus d' on còp, mêt nauji,
 Dj' a stî r' bouxhî
 Dsus lès pîres dès rivaedjes do timps.

Scran fi totes lès sayes,
 Rpûjant m' fwace dins cit naujisté,
 Dj' a coru pus rade,
 Vêla èwou lès libes euwêyes s' maxhenut
 Dins lès wòts ûlemints
 D' èmacralés richots.

Dislachî do timps,
 Foû dès baurîres di l' èspace,
 Dji seû parêy à l' gote di rôzêye
 K' ènonde lès flous dizeu lès astantches
 A ! L' fleûr d' euwe sipani s' glwêre au
 solia do matén,
 Dji Vos douve mi Keûr, O m' binamêye.
 Dji rî avou Vos,
 Avous Vos dji djoûwe !

*(Si v' n' avîz nèn trové, come à l' paedje 14, c' è-st-a
 l' après d' Krixnamârti)*

AU MIDEM,
lès bons industriyeus
èrèdjistreus d' plakes si
plindenut dès djonnes
rideus dsus lès waches di l'
arincrin ki, avou Napster èt
z-ôtès Kazaa, sont lès
maussîs rèsponsâbes dèl
discrèchance di leus
vindaedjes. D' après zèls, è
l' Amèrike on a vindu
ostant di vièrdjes plakes ki
d' CD èrègistrés. L' grosse
bièstrîye d' argumint. Po
m' paurt dji n'a nèn ène
fayêye nwaere o blanke
dsus mès plakes ki dès
drwèts d' ôteus sont pris
dsus ! Rén k'dès cayèts da
mi. Èt vos, n' èst-ce nèn do
parèy au minme ?
Èt dîre ki, po l' Bèljike, l'

là po lès crèyaedjes d'
oûves di brûts èt d'
âdiorloukaedjes. Come on
va co raussî lès drwèts à
payî, ça va rapwarter dins
lès euwes d'on miyard èt
dimêye l'an à l' françèse
comunoté, nos dîjenut
Chale Piké èt Richâr Milêr.
Èt po lès pintes,
dèssinateus èt lès sicrîjeus
è lès ptits linwaedjes, kwè
c'èst-i k'on va z-aurder
come bribes èt lzeu fé
profiter ?

*

Gui Dolé, ki n'a rén à vîre
avou l' bèdot clonné mins
branmint avou lès
dismantchaedjes di fornias,
a dit k'il' è falève mète au
pus près dès grandès

profiter dès galètes di
nwaerès waches ?

*

Marya Arèna, lèye, a dit
k' Lîdje s' riconvèrti dèdja
mins k'ça prind d' dîj à
vint ans d' timps ! A ké
catèchisme faut-i s' mète ?

*

Lula, au Brêzil, vout doner
d' l' amougnî aus djins.
Trwè còps pa djoûrnêye.
On lî sowête boune
tchance. On porève co sayî
di l' xhoûver foû come si
vijin Txhavèz. L' Carlàs,
k' avéve roté dsus
Mèksiko, n' s' a-t-i nèn
djoké d' trvautchî ? On n'
è djôze pus wêre. A-t-i
rissatchî s' noer
passemons ?

rèmunêracion dsus lès
"privés" copiyâdjes, ça
rapwate dèdjà dès bèlès
banslêyes di caurs. On s'va
sièrvu di 30 % di cès liards

basses po k'ça rapwate co
ène miète. Pisk' au mitan
dès tères i gn'a pus pont d'
tchèrbon, vont-i mia

Flup Lafontaine a tchèyu
dsus dès imâdjes di Dusolî
ki passîne dins l' èmicion
da Artûr èt moustrer sès
agayons foû dès linçous.

“Ké n’ intèrèt là-ddins, a-t-i dit, d’ ostant ki s’ èstéve “flou”. C’ è-st-on manke, nén d’ compète mins d’ èlègance. On n’ si grandi nén...” C’ èst l’ vrê, après tot, si on n’ vwèt nén bèn èt ki ça n’ èst dja astampé !

*

L’ atomike cintrale di Tihondje a bèn toûné è 2002. Èle a foûrni tot cki faléve

come corant à tote li Walonîye ! Combén d’ molén à vént va-t-i falu po l’ rimplacer ? Kand vont-i toûner èt doner cki faut ?

*

Monchoachi è-st-on sicrîjeus k’a translaté Beckett è créole. Èt après m’ dirèz-vos ? Rén, c’k’ i gn’a c’ èst k’ on è cauze dins ène gazète come “Le Monde”...

*

Lès gazètes di “Sûd-presse” sont dins lès rûjhes. On va don co on còp tot racrapoter èt mète dès djins à l’ uxe èst sayî d’ ricaurler l’ batia. Pinsèz k’ça aréve mia stî avou d’ pus d’ walon ddins ?

*

Si on vout crwêre totes lès rèclames, on n’va bèn rade pus awè d’ rûjhes avou l’ budjèt dèl Sociåle Sècurité. On n’ara k’a mougnî lès bons adjinsnaedjes d’ margarine èt d’ gote po l’ keûr, l’ eûwe po lès rins èt lès kinikes, lès crinmes po lès boyas èt lès ouchas, lès spinaches po l’ fyêr, lès

racènes po lès îs, l’ eûwe di bolî po ène miète tot èt vos nd’aroz co ds ôtes ! Asteure, po viker lontimps vs avèz l’ vèt té d’ Chine tot prèsse dins dès ptits satchots à keuwète odobén dins dès bwèsses à disgopiyî come dès gèrnades. Lîbton va nos mète ça dsus l’ martchi dins lès samwinnes ki vègnenut. C’ vèt té là vos rinètye èt ranêri l’ cwâr tot vos distrindant èt discrandichan èt minme trover l’ tîmps di s’ bate conte l’ maladye da Parkinson ! Parèt k’ on va l’ ritrover machî dins lès yaoûrs, lès èdjalêyes crinmes, lès biscûts èt lès chikes di cawoutchou, lès crinmes à mète dsus l’ mouzon odobén l’ pia po lès discrèvauder, lès papins po lès ouys naujis, lès savonètes, lès mougneus d’ mwêjès sinteus dzos lès brès, lès rinètyeus d’ dints, lès tchandêles, lès simèles di solés èt “tuti cati”. Avou cit dinrêye là, si on èst d’ douce crwèyance, vs alèz viker ossi lontimps k’ Matusalé (èt profiter ostant d’ Rabulèts ?...)

*

Bibile Gade va douvièt lès soûrdants d’ Window auzès Russes (come li dit Bouxh c’ è-st-à l’ Èsse ki s’ va s’ trouver l’ noûve Yeurope piski l’ France èt l’ Almagne font l’ vîye èt k’ nos èstant co pus lon). Bén, si tot c’ èst l’ vrê on va rîre bèn rade co d’pus avou tos lès traus k’ i va î d’ awè on dwèt ddins. È ratindant, Fujitsu èt Intèl

s’ von-t-aloyî èxhone po nos dner dès indjoles avou l’ sistinme da Linux ki, li, a dèdja dès programmes è Walon ! L’ savîz ?

*

Tant k’ on èst dins l’ infomatike : Microsofe, Cisco, Intèl, Dèll, H-Pé èt Apèl volenut s’ arindjî po ki n’ î uche pont d’ clitchot “anti-pirate” dins lès indjoles èt lès lijeus d’ plakes ! “C’ èst volu stofèr l’ progrès, djènu-t-i, come si lès mwinnes avîne volu mète li feû à l’ imprumerîye da pèpère Gutinbèrg !” Oyi-da ! Èt zèls avou leû programmes tchèrs èt vilin !

Po sipaurgnî, si vos fyoz dès MP3, savèz k’ i gn’a asteure l’ “.ogg” qui prind deus còps mwinsse di place èt k’ èst po rén ? Alèz don vîre dsus www.vorbis.com o co dsus <http://vorbismusic.free.fr/> Èt vos fé vosse idèye.

*

L’ Prumî minisse do Canada, Djan Chrètyin, a ène rèsponsåbe dès comunikaedjes ki s’ lome Francwèse Ducros. On n’ sé nén si èle si dècarcasse, mins èle n’ a nén s’ linwe è s’ potche. Èle ni s’ a nén ritoûrné po trêfî l’ Bubouxh di “crètîn”. Mètu au corant, Djan a dit ki Bili èstéve s’ camaraude... mins n’a nén métu Francwèse au chômaedje ! L’ tère dès nîves n’a nén (co ?) stî bombâr-dèye...

*

L' OROSCOPE CHINWÈS

I gn'a, amon nos ôtes dès djins ki s' vont fé tirer lès cautes èt î crwêre. I riwêtenut èto tos lès djoûs leû oroscope. Come pou lès chinwès ont leû sistinme d' OROSKOPE k' èst bon pou ène annêye èfûre èt k' i vont fièster leû prope bounan li prumî d' fêvri, on vos va fé profiter, on còp po totes, d' leus conxhances vîyes di sakants milènères. On va rintrer dins l' annêye dèl GADE. Vosse prope signe èst d' après l' an ki vs èstoz vnu au monde. A vos di trover l' bon. C' n' èst nèn fwart malauji.

Lès oroskopes ki vont avou vont shûre, ça n' nos èspêche nèn di dèdja vos anonci ki l' anêye dèl GADE, ki shût l' cine do TCHVAU (2002), duvévre ièsse plinne di rapaujmint, d' binvolté èt d' contintmint èt on vont va bèn sognî èt prinde sogne di vos èt d' vosse famille. Tot poréve mia d'aler dins lès ârts èt lès crèyacions di totès lès cougnes. Oyi-da, dijanne todi kékfîye...

RAT

Do 31 di djanvî 1900 au 18 di fêvri 1901
Do di djanvî 1912 au 5 di fêvri 1913
Do 5 di fêvri 1924 au 24 di djanvî 1925
Do 24 di djanvî 1936 au 10 di fêvri 1937
Do 10 di fêvri 1948 au 28 di djanvî 1949
Do 28 di djanvî 1960 au 14 di fêvri 1961
Do 15 di fêvri 1972 au 2 di fêvri 1973
Do 2 di fêvri 1984 au 20 di djanvî 1985
Do 18 di fêvri 1996 au 6 di fêvri 1997

BUFE

Do 19 di fêvri 1901 au 7 di fêvri 1902
Do 6 di fêvri 1913 au 25 di djanvî 1914
Do 25 di djanvî 1925 au 12 di fêvri 1926
Do 11 di fêvri 1937 au 30 di djanvî 1938
Do 29 di djanvî 1949 au 16 di fêvri 1950
Do 15 di fêvri 1961 au 4 di fêvri 1962
Do 3 di fêvri 1973 au 22 di djanvî 1974
Do 21 di djanvî 1985 au 8 di fêvri 1986
Do 7 fevrier 1997 au 27 di djanvî 1998

TÎGUE

Do 8 di fêvri 1902 au 28 di djanvî 1903
Do 26 di djanvî 1914 au 13 di fêvri 1915
Do 13 di fêvri 1926 au 1 di fêvri 1927
Do 31 di djanvî 1938 au 18 di fêvri 1939
Do 17 di fêvri 1950 au 5 di fêvri 1951
Do 5 di fêvri 1962 au 24 di djanvî 1963
Do 23 di djanvî 1974 au 10 di fêvri 1975
Do 9 di fêvri 1986 au 28 di djanvî 1967
Do 28 di djanvî 1998 au 15 di fêvri 1999

TCHÈT

Do 29 di djanvî 1903 au 15 di fêvri 1904
Do 14 di fêvri 1915 au 2 di fêvri 1916
Do 2 di fêvri 1927 au 22 di djanvî 1928
Do 19 di fêvri 1939 au 7 di fêvri 1940
Do 6 di fêvri 1951 au 26 di djanvî 1952
Do 25 di djanvî 1963 au 12 di fêvri 1964
Do 11 di fêvri 1975 au 30 di djanvî 1976
Do 29 di djanvî 1987 au 16 di fêvri 1988
Do 16 di fêvri 1999 au 4 di fêvri 2000

DRAGON (l' cia ki rathe dès flames)

Do 16 di fêvri 1904 au 3 di fêvri 1905
Do 3 di fêvri 1916 au 22 di djanvî 1917
Do 23 di djanvî 1928 au 9 di fêvri 1929
Do 8 di fêvri 1940 au 26 di djanvî 1941
Do 27 di djanvî 1952 au 13 di fêvri 1953
Do 13 di fêvri 1964 au 1 di fêvri 1965
Do 31 di djanvî 1976 au 17 di fêvri 1977
Do 17 di fêvri 1988 au 5 di fêvri 1989
Do 5 di fêvri 2000 au 23 di djanvî 2001

SÈRPINT

Do 4 di fêvri 1905 au 24 di djanvî 1906
Do 23 di djanvî 1917 au 10 di fêvri 1918
Do 10 di fêvri 1929 au 29 di djanvî 1930
Do 27 di djanvî 1941 au 14 di fêvri 1942
Do 14 di fêvri 1953 au 2 di fêvri 1954
Do 2 di fêvri 1965 au 20 di djanvî 1966
Do 18 di fêvri 1977 au 6 di fêvri 1978
Do 6 di fêvri 1989 au 25 di djanvî 1990
Do 24 di djanvî 2001 au 11 di fêvri 2002

TCHIVAU

Do 25 di djanvî 1906 au 12 di fêvri 1907
Do 11 di fêvri 1918 au 31 di djanvî 1919
Do 30 di djanvî 1930 au 16 di fêvri 1931
Do 15 di fêvri 1942 au 4 di fêvri 1943
Do 3 di fêvri 1954 au 23 di djanvî 1955
Do 21 di djanvî 1966 au 8 di fêvri 1967
Do 7 di fêvri 1978 au 27 di djanvî 1979
Do 26 di djanvî 1990 au 13 di fêvri 1991
Do 12 di fêvri 2002 au 31 di djanvî 2003

GADE

Do 13 di fêvri 1907 au 1 di fêvri 1908
Do 1 di fêvri 1919 au 19 di fêvri 1920
Do 17 di fêvri 1931 au 5 di fêvri 1932
Do 5 di fêvri 1943 au 24 di djanvî 1944
Do 24 di djanvî 1955 au 11 di fêvri 1956
Do 9 di fêvri 1967 au 29 di djanvî 1968
Do 28 di djanvî 1979 au 15 di fêvri 1980
Do 14 di fêvri 1991 au 2 di fêvri 1992
Do 1 di fêvri 2003 au 20 di djanvî 2004

SINDJE (Morticâd)

Do 2 di fêvri 1908 au 21 di djanvî 1909
Do 20 di fêvri 1920 au 7 di fêvri 1921
Do 6 di fêvri 1932 au 25 di djanvî 1933
Do 25 di djanvî 1944 au 12 di fêvri 1945
Do 12 di fêvri 1956 au 30 di djanvî 1957
Do 30 di djanvî 1968 au 16 di fêvri 1969
Do 16 di fêvri 1980 au 4 di fêvri 1981
Do 3 di fêvri 1992 au 21 di djanvî 1993
Do 21 di djanvî 2004 au 7 di fêvri 2005

COK

Do 22 djanvî 1909 au 9 di fêvri 1910
Do 8 di fêvri 1921 au 27 di djanvî 1922
Do 26 di djanvî 1933 au 13 di fêvri 1934
Do 13 di fêvri 1945 au 1 di fêvri 1946
Do 31 di djanvî 1957 au 17 di fêvri 1958
Do 17 di fêvri 1969 au 5 di fêvri 1970
Do 5 di fêvri 1981 au 24 di djanvî 1982
Do 22 di djanvî 1993 au 9 di fêvri 1994

TCHÉN

Do 10 di fêvri 1910 au 29 di djanvî 1911
Do 28 di djanvî 1922 au 15 di fêvri 1923
Do 14 di fêvri 1934 au 3 di fêvri 1935
Do 2 di fêvri 1946 au 21 di djanvî 1947
Do 18 di fêvri 1958 au 7 di fêvri 1959
Do 6 di fêvri 1970 au 26 di djanvî 1971
Do 25 di djanvî 1982 au 12 di fêvri 1983
Do 10 di fêvri 1994 au 29 di djanvî 1995

POURCIA-SINGLÉ

Do 30 di djanvî 1911 au 17 di fêvri 1912
Do 16 di fêvri 1923 au 4 di fêvri 1924
Do 4 di fêvri 1935 au 23 di djanvî 1936
Do 22 di djanvî 1947 au 9 di fêvri 1948
Do 8 di fêvri 1959 au 27 di djanvî 1960
Do 27 di djanvî 1971 au 14 di fêvri 1972
Do 13 di fêvri 1983 au 1 di fêvri 1984
Do 30 di djanvî 1995 au 17 di fêvri 1996

(A shûre)